תוכן העניינים

פ' בהר-בחוקותי

פרקי אבות, פרק ד

פסח שני - ל"ג בעומר

ב"ה

לעבן מיט דער צייט

געדאנקען אויף דער פרשה פון דער וואך
פאר קינדער און יוגנט
לויט די שיחות
פון ליובאוויטשער רבי'ן

בהר - בחוקותי

בהר - בחוקותי

די תורה זאגט אז "ושבתה הארץ שבת לה'" (די ערד זאל רוען צו השם) און נאכדעם שטייט "שש שנים תזרע שדך" (זעקס יאר זאלסטו פלאנצן דיין פעלד).

דארף מען פארשטיין:

לכאורה וואלט דער סדר געדארפט זיין פארקערט - פריער ארבעט מען זעקס יאר אין פעלד און ערשט דערנאך היט מען דעם זיבעטן יאר פון שמיטה. פארוואס זאגט די תורה *פריער* וועגן שנת השמיטה און דערנאך וועגן דעם זעקסטן יאר?

דער ענטפער איז:

בכדי א איד זאל קענען ריכטיג מקיים זיין די "שש שנים תזרע שדך", מוז ער געדענקען אז דער זיבעטער יאר וועט זיין "שבת לה'".

דער ענין פון שמיטה איז: דער זיבעטער יאר דארף זיין שבתון לארץ, שדך לא תזרע וכרמך לא תזמור. דער זיבעטער יאר דארף ער אפשטעלן די אלע מלאכות הארץ פון וואס מען מאכט ברויט, וואס דערפון לעבט א מענטש.

וכי תאמרו מה נאכל? ווי אזוי קען מען לעבן אז מען וועט ניט פלאנצן און אקערן? אויף דעם ענטפערט די תורה: וצויתי את ברכתי וגו' ועשת את התבואה לשלש השנים. דער אויבערשטער וועט שיקן זיין ברכה אז מען וועט קענען עסן דריי יאר פון דעם וואס וואקסט אין דעם זעקסטן יאר.

מען מאנט ביי א אידן אז איין מאל אין זיבן יאר זאל ער זיך געזעגענען פון אלע זיינע ערדישע באדערפענישן. ער זאל ניט האבן צוטאן מיט מלאכות הארץ פון וואנענט עס וואקסט ברויט. נאר ער זאל זיך אינגאנצן פארלאזן אויף דעם אויבערשטן, אז ער וועט עם געבן פרנסה העכער פון נאטור.

ווען מען פארשטייט דאס אין זיבעטן יאר; דעמאלסט איז אויך אין די זעקס יאר ווען ער אקערט און פלאנצט און עס וואקסט תבואה, פארשטייט ער אז ניט פון זיין ארבעט האט ער זיין ברויט, נאר דער אויבערשטער גיט עם זיין ברויט *דורך* דער נאטור. א איד'ס ארבעט איז נאר צו פארדינען דעם ברכת ה' דורך היטן זיין תורה און מצוות.

(לקו"ש: ח"א ע' 274. ח"ב ע' 551)

Back to "Leben Mit Der Tzeit"

ב"ה

לעבן מיט דער צייט

געדאנקען אויף דער פרשה פון דער וואך
פאר קינדער און יוגנט
לויט די שיחות
פון ליובאוויטשער רבי'ן

פרקי אבות

פרק ראשון
פרק שני
פרק שלישי
פרק רביעי
פרק חמישי
פרק שישי

פרק רביעי

אין פערטן פרק פון אבות זאגט די משנה: שלשה כתרים הן, כתר תורה וכתר כהונה וכתר מלכות, וכתר שם טוב עולה על גביהן. פרעגן אויף דעם, די מפרשים: פארוואס רעכנט ער ניט "כתר שם טוב" מיט די אנדערע כתרים, און ער זאגט ניט "ארבעה" כתרים הן?

אויך דארף מען פארשטיין:

וואס איז אזוי גרויס די מעלה פון א גוטען נאמען, ביז עס איז גרעסער פון כתר תורה, כתר כהונה און כתר מלכות? תורה, כהונה און מלכות זיינען דאך אמת'ע מעלות, מה שאין כן כתר שם טוב איז דאך לכאורה נאר אן אויסערליכער זאך. און עס קען אמאל זיין אז מען האט א גוטען נאמען און מען האט ניט די אמת'ע מעלות. איז ווי קען זיין, אז כתר שם טוב זאל זיין גרעסער פון כתר תורה, כהונה און מלכות?

אויך דארף מען פארשטיין דעם לשון "עולה על גביהן". עס האט געדארפט שטיין "למעלה מכולם", אז דער כתר שם טוב איז גרעסער פון די אנדערע כתרים, וואס מיינט "עולה על גביהן" - אויף די אנדערע כתרים?

דער ביאור אין דעם: ווען איז כתר שם טוב א מעלה? ווען ער איז "על גביהן", ווען עס קומט *נאך* די פריערדיגע דריי כתרים. "שם טוב" אליין איז גארניט אזא מעלה, ווי געזאגט פריער אז דאס איז א אויסערליכער זאך. נאר ווען ער איז "עולה על גביהן" פון די אמת'ע מעלות איז עס א גרויסע מעלה.

דעריבער רעכנט מען ניט "כתר שם טוב" פאר א פערטע מעלה, ווייל פאר זיך אליין איז עס ניט קיין גרויסע מעלה. בשעת אבער עס זיינען דא די דריי כתרים פון תורה, כהונה און מלכות, און נאך זיי - "על גביהן" - קומט דער "כתר שם טוב", דאן איז ער "עולה", ער איז נאך העכער פון די דריי כתרים אליין.

(לקו"ש ח"ד ע' 1214)

Back to "Leben Mit Der Tzeit"

ב"ה

לעבן מיט דער צייט

געדאנקען אויף דער פרשה פון דער וואך
פאר קינדער און יוגנט
לויט די שיחות
פון ליובאוויטשער רבי'ן

פסח שני, ל"ג בעומר

פסח שני, ל"ג בעומר

רבי שמעון בן יוחאי האט געזאגט "יכול אני לפטור את כל העולם כולו מן הדין". אין די צייטן פון רשב"י האט זיך ניט באוויזן קיין קשת - רעגנבויגן. דער טעם איז: דער קשת באווייזט זיך ווען די וועלט פארדינט ר"ל אז דער אויבערשטער זאל ברייננגן א מבול און אויסמעקן די וועלט. דעמאלסט באווייזט זיך דער קשת און דערמאנט דעם אויבערשטן זיין שבועה אז ער וועט מער ניט ברייננגן קיין מבול אויף דער וועלט. אין די צייטן פון רשב"י איז ניט געווען נויטיג קיין קשת, ווייל דער זכות פון רשב"י האט מגין געווען אויף דער וועלט.

מיט דעם פארשטייט מען רשב"י'ס שיטה ביי פסח שני:

אויב אלע אידן זיינען געווען טמאים למת ביים ערשטן פסח, האבן זיי פונדעסטוועגן מקריב געווען דעם קרבן פסח. אבער אויב זיי זיינען טמא מיט אנדערע טומאות, איז א מחלוקת פון רבי יהודה און רבי שמעון (בן יוחאי). רבי יהודה האלט אז זיי האבן מקריב געווען דעם קרבן פסח אויף יד אייר, פסח שני. רבי שמעון האלט אז זיי האבן ניט מקריב געווען פסח שני ווייל "אין צבור בפסח שני" (מען קען ניט אפשטופן א צבור - אפילו א רוב צבור - צו פסח שני).

דארף מען פארשטיין:

אויב דער צבור האט ניט געקענט מקריב זיין ניט אין פסח ראשון און אויך ניט אין פסח שני, וואס פאר א טובה איז עס פאר זיי? דאס איז דאך געווען די טענה פון די טמאים, צו משה רבינו, "למה נגרע", פארוואס זאלן מיר פארלירן די מצוה פון מקריב זיין דעם קרבן פסח.

מוז מען זאגן אז לויט רבי שמעון בן יוחאי האט ניט געקענט אויסקומען אזא פאל אז דער גאנצער צבור זאל זיין טמא מיט אנדערע טומאות, און זאל ניט קענען מקריב זיין דעם קרבן פסח אין פסח ראשון .

מיר געפינען נאך אזעלכע דינים אין דער תורה וועלכע "לא הי' ולא נברא", אזוי ווי א בן סורר ומורה און עיר הנדחת. אזוי ווי רשב"י האט געטראכט וועגן העלפן אלע אידן, ווי ער האט געזאגט "יכול אני לפטור את העולם כולו מן הדין", אזוי איז אויך לויט עם דער צבור פארהיט אזא שרעקליכן צופאל אז דער צבור קען ניט מקריב זיין פסח ראשון.

(משיחת פסח שני תשמ"ג)

[Back to "Leben Mit Der Tzeit"]